

Kaeralilled õues ja keldris

REPRO

Sain enesele läinud kevadel peotäie kaeralille sibulaid. Käitusin nendega eelmisel sügisel nagu gladioolidega – kaevasin sügisel mullast välja ja tõin tuppa. Nüüd olen ingliskeelsest kirjandusest lugenud, et tegu on täiesti külma-kindla taimega.

Kuidas peaksin sel sügisel talitama: kas võtan sibulad välja või jätan talveks peenrale?

Vastab

JAAN METTIK

Lõuna-Aafrikast pärit kaeralilled (*Crocsmia*) tunnevad end Lääne- ja isegi Kesk-Euroopas aasta ringi väga mõnusalt. Isegi sedavõrd mõnusalt, et Inglismaal on need suve lõpul öitsevad püskid end juba aedadest välja murdnud ning hakanud loodusesse sisse seadma.

Eesti oludes on kaeralill aga piiripealne taim. Teatud tingimustel või nende kokkulangemisel – tavalisest soojem talv, väga korralik talvekate või paks lumi ning väga soe ja mõnus kasvukoht (näiteks Lääne-Eestis ja saartel) – võivad kaeralilled meil küll õues talvituda. Kuid tavalisel talvel ja Eesti mandriosas juhtub seda harva.

Seega, kui jätate kaeralille mugulsibulad õue kasvukohale, ei saa kunagi kindel olla, kui palju neist kevadel tärkab. Võib juhtuda, et mitte üksi.

Kõige õigem ja kindlam on kaeralilled sügisel, kui öökülmad on pealised hävitanud, üles kaevata. Puhastage mugulsibulad ja viige jahedas keldrisse talvituma.

Ideaalne talvitustemperatuur on mõni kraad üle nulli. Hoiukohas peab olema küllalt niiske õhk, kuid samas õhurikas. Liiga kuivas kipuvad väikesed mugulsibulad kuivama, soojas kasvama minema ning niiskes seisvas õhus hallitama.

Et sibulad paremini säiliks, võib nad ka puhtasse niiskesse turbasse või liiva sisse panna. Nii viisi maetud mugulsibulaid pole vaja talvel kasta.

Kuna kaeralill ei ole puhkeperioodil lehti, siis pole ka valgus oluline.

Teine võimalus on kasvatada kaeralilli suurtes pottides, mille kevadel tõstate õue ja sügisel keldris-

Aed-kaeralille
erkpunane sort 'Lucifer'.

Kaeralilled on tänuväärseid püsililled, mis toovad aeda värve suve lõpust kuni külmadeni. Sortide värvigamma mõjub soojendavalt: on oranže, kuld-kollaseid, heleda tumepunaseid. Kaeralilled sobivad hästi ka lõikelilleks.

se talvituma. Potis kasvatades tuleb mugulsibulad igal kevadel või vähemalt üle aasta välja võtta, puhastada ning istutada uude värskesse ja rammusasse mulda.

Selline potis hoidmine annab teile võimaluse taimi ka mõnevõrra ette kasvatada ning nõnda saate öisi veidi varem imetleda. Hilise öitsea ja tõttu võib muidu mõnel aastal juhtuda, et õied jäävad sootuks nägemata, kuna külmad jõuavad enne jaole.

Kui tahate kaeralilledega talvitumiskatseid teha, proovige seda siis, kui teil on taimi palju. Üks osa tooge tuppa külmavarju, teine osa jätke õue talvituma. Juhul kui õue jäänud taimed hakkuvad, pole kahju nii suur ning saate oma allesjäänud taimmaterjalist uue kauni kaeralilleklumbi kasvatada.

Kaeralilledel kohta infot otsides tasub teada, et neid kutsuti varasemal ajal ja vahel ka tänapäeval montbretsiateks.